

גליון ה'
טבת תשפ"ג לפ"ק

בדוק את עצמך
מס' ברכות - דף ז

מיומדות דאבא בנימין

- (א) מי שלא המתין לחבירו בבית הכנסת אחר שסיים תפילתו, מה עונשו? ולאיזה דבר הוא גורם? שנאמר? מנלן ד'צור' הוי הקב"ה? ואם המתין מה שכרו?
- (ב) אם הי' ניתן רשות לעין לראות המזיקין, מה הי' קורה? וקיימי עלן כמו מה? כמה מהם יש מצד ימין? מצד שמאל?
- (ג) מה הם הד' דברים שרבא מונה דהוה מינייהו?
- (ד) מי שרוצה לדעת אותם, מה יעשה? מי שרוצה לראות אותם, מה יעשה? ומה יעשה עם שאר האפר? ומדוע?
- (ה) "לשמוע אל הרינה ואל התפילה", מה לומדים מזה הפסוק? ואיך הלימוד?

רש"י על הסוגיא

- (א) איך רואים בפסוק 'טורף נפשו באפו' דמי שלא המתין וכו'?
- (ב) מה פירוש "לוא הקשבת למצוותי"? ומה לומדים מפסוק זה?
- (ג) מה פירוש כי כסלא לאוגיא? (ב' אופנים משמע מרש"י)
- (ד) מדוע נתינה בתוך העין נקרא 'מילוי' העין?
- (ה) למה לחתום את האפר בחותם ברזל?
- (ו) למה נקרא בית הכנסת מקום רנה?

מימדות דד' אבין בר רב אדא א"ר יצחק

- (א) "אלוקים נצב בעדת קל בקרב אלוקים ישפוט", כתוב ג' דברים שלומדים מפסוק זה!
- (ב) "אז נדברו יראי ה' איש אל רעהו ויקשב וכו' ולחושבי שמו", כתוב ב' דברים שלומדים מפסוק זה!
- (ג) מה לומדים מהפסוק "בכל מקום אשר אזכיר וכו' וברכתך"?
- (ד) אם השכינה שורה באחד שלומד תורה, מה החידוש בשנים? בשלוש? בעשרה?
- (ה) מנין שהקב"ה מניח תפילין? מנין שימינו זה תורה? מנין שעוזו זו תפילין? מנין שתפילין עוז הם?
- (ו) מה לומדים מהפסוק "את ה' האמרת היום וה' האמירך"?
- (ז) בתפילין של הקב"ה, מה כתיב בבית א' בבית ב' בבית ג' בבית ד'?
- (ח) "מי בכם ירא ה' וכו' אשר הלך חשכים ואין נוגה לו", על מה קאי פסוק זה? ומה ההמשך "יבטח בשם ה'?"
- (ט) "מדוע באתי ואין איש קראתי ואין עונה", על מה קאי פסוק זה?

רש"י על הסוגיא

- (א) איך יש להסביר "בעדת קל" דהכוונה לבית הכנסת?
- (ב) מנלן דעשרה אנשים קרויה עדה?
- (ג) מה פי' "ויקשב ה'?"
- (ד) איך מסביר רש"י שאלת הגמרא 'תפילין דמרי עלמא מה כתיב בהו'?
- (ה) "מדוע וכו' קראתי ואין עונה", מה פי' ואין עונה?

מימדות דד' חלבו אמר רב הונא (עם רש"י)

- (א) מה ההבטחה להקובע מקום לתפילתו? וכשמת מה אומרים עליו?
- (ב) מנלן דקבע אברהם אבינו מקום לתפילתו? מנלן דעמידה הוי תפילה?

ג) למה אסור לפסוע פסיעה גסה כשיוצאין מבית הכנסת? (רש"י)

ד) מתי הוי מצוה למירהט? ומה הראי' מפסוק?

ה) בתחילה מה סבר ר' זירא כשראה רבנן פוסעים פסיעה גסה בשבת? איזה שמועה שמע אח"כ? ומה עשה מאז?

ו) אגרא דפרקא? אגרא דכלה? אגרא דשמעתתא? אגרא דתעניתא? אגרא דבי טמיא? אגרא דהספידא? אגרא דבי הלולא?

ז) המתפלל אחורי בית הכנסת, מתי נקרא רשע ומתי לא? למה נקרא רשע? מנלן דנקרא רשע?

ח) מה הם ב' דברים שלומדים מהפסוק "כרום זלות לבני אדם"?

ט) מה הם הדברים העומדים ברומו של עולם? (רש"י)

י) "נשתנות פניו ככרום", מהו כרום?

יא) מה לומדים מהפסוק "הרכבת אנוש לראשינו באנו באש ובמים"?

יב) למה יהא אדם זהיר ביותר בתפילת המנחה? מה מוסיף על זה ר' יוחנן? מה מוסיף ע"ז ר' נחמן בר יצחק?

יג) כל הנהנה מסעודת חתן ואינו משמחו, על מה הוא עובר? שנאמר? ואם משמחו מה שכרו? שנאמר? ונחשב כאילו עשה מה? (2)

יד) איך אומרים דבמתן תורה הי' רק חמשה קולות והכתיב וכל העם רואים את הקולות?

טו) איך דורשים הפסוק "סוף דבר הכל נשמע את האלוקים ירא"? מאי כי זה כל האדם? (3)

טז) מה לומדים מהפסוק "בקש שלום ורדפהו"? ומהפסוק "ואתם בערתם הכרם גזלת העני בבתיכם"? (עי' רש"י)

לאמיר דיין פרייליך

אין א גוי'ישע שולע פרעגט א לערער דעם תלמיד, זאג מיין קינד, ווען מ'געבט דיר א ברירה צו קלויבען, שכל אדער געלט, וואס וואלטו ליבערשט גענומען?

-איך, נאר געלט' ענטפערט דער קינד

-זעסט דו נאריש קינד, איך וואלט גענומען שכל' זאגט דער לערער.

הער אויס הויכגעשעצטער לערער - זאגט דער קינד - יעדער קלויבט וואס עס פעלט...

בהרבת הצלחה והרכה בהם מאלף ידכסו, א ווארעמץ לובה"ם, מיט אלץ פלפלות טובות
פארהאט אונזרם בהם פארהאט - אברהם מרדכי מלך

דף התשובות לגליון ד'

(ה) ק"ו משן ועין המוציא לחירות / גזירה שוה ברית הנאמר במלח וביסורין

(ו) תורה, ארץ ישראל, עולם הבא / ומתורתך תלמדנו, כי כאשר ייסר איש את בנו וכו' וכתוב בתריה כי ה"א מביאך אל ארץ טובה וכו', ודרך חיים תוכחת מוסר

(ז) העוסק בתורה ובגמ"ח מוחלין לו על כל עוונותיו / רודף צדקה וחסד וגו' / אמת קנה ואל תמכור

(ח) גזירה שוה עוון עוון מהפסוק ומשלם עון אבות אל חיק בניהם

(ט) 1. מזבח כפרה הווי יסורין של אהבה לא הווי 2. הא בא"י והא בבבל 3. הא בצנעה והא בפרהסיא

(י) שהיה לו ומתו / והא ר' יוחנן אמר דין גרמא דעשיראה ביר / שלא היו לו כלל

י"א) אין חבוש מתיר עצמו מבית האסורים

י"ב) א' המרבה וא' הממעיט ובלבד שיכון לבו / לא כל אדם זוכה לשתי שולחנות / דין גרמא דעשיראה ביר / על שופרא דר' יוחנן דבלי בארעא

י"ג) על שלא נתן שבישא לאריסו / כי האריס גנב ממנו הרבה יותר מחלקו / בתר גנבא גנוב וטעמא טעים 1. החומץ נהפך לייין 2. החומץ נתייקר

י"ד) 1. על תפלתו שתהא לפני מטתו 2. על מטתו שתהא בין צפון לדרום ט"ו) לפני המטה ממש / דלמדנו שהתפלל לא יהא דבר חוצץ בינו לבין הקיר / סמוך למיטתו

ט"ז) 1. הויין ליה בנים זכרים 2. אין אשתו מפלת נפלים / וצפונך תמלא בטנם ישבעו 'בנים', וימלאו ימיה ללדת וכו'

רש"י על הסוגיא

(א) כדי להרבות שכרו בעוה"ב יותר מכדי זכויותיו

(ב) כשילג, כסיד ההיכל, כצמר לבן, כקרום ביצה

(ג) כי המצורע טעון שילוח מהעיר

(ד) בענין קרבנות שנאמר אשה ריח ניחוח לה' גם בעולה וגם במנחה.

סוגיא דקריאת שמע שעל המטה

(א) רגזו ואל תחטאו וכו' / אמרו מה שכתוב על לבבך, על משכבכם, בשכבך, ודומו בשינה

(ב) אם ת"ח הוא אינו צריך / כי רגיל במשנתו ודיו בכך / צריך לומר לכה"פ פסוק אחד

(ג) לעולם ירגיז אדם יצ"ט על יצה"ר / אם לא נצחו יעסוק בתורה / יקרא ק"ש / יזכור לו יום המיתה

(ד) עשרת הדברות / מקרא / משנה / ג"ך / גמרא / שכולם ניתנו למשה מסיני

(ה) הקורא ק"ש שעל המטה כאילו אוהו חרב של שתי פיות / לפני זה כתוב ירגזו על משכבתם

(ו) הקורא ק"ש מוזיקין בדילין הימנו / העוסק בתורה יסורין בדילין הימנו

(ז) דכתיב התעייף עיניך בו ואיננו, ועי' רש"י / ולחומי רשף סמוך לקטב מרירי דהוי שד / מוזי רעב סמוך ללחומי רשף דהוי יסורין

(ח) הא אפי' תשב"ר יודעין אותו מפסוק והי' אם שמוע וכו' כל המחלה אשר שמתי וכו' / כל שאפשר לו ללמוד ואינו לומד הקב"ה מביא עליו יסורין מכוערין ועוכרין אותו / כי לקח טוב נתתי לכם

(ט) לא כמדת הקב"ה מדת בו"ד שהמוכר עצב אלא ששמח במכירת התורה

סוגיא דיסורין

(א) יפשפש במעשיו / נחפשה דרכינו וכו' / יתלה בביטול תורה / אשרי הגבר וכו' ומתורתך תלמדנו / בידוע שיסורים של אהבה הן / את אשר יאהב ה' יוכיח

(ב) 1. כל שהקב"ה חפץ בו מדכאו ביסורין 2. רק אם מקבלם באהבה 3. אם קבלם זה יהי' שכרו 4. תלמודו מתקיים בידו

(ג) 1. כל שאין בהם ביטול תורה 2. שאין בהן ביטול תפילה 3. אלו ואלו יסורין של אהבה הן

(ד) ומתורתך תלמדנו / ברוך אלוקים אשר לא הסיר תפלתו / כי את אשר יאהב ה' יוכיח / אל תקרי תלמדנו אלא תלמדינו, שמהתורה למידים דיסורין מכפרים